

Kontinans Öz-etkililik Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kontinans Öz-etkililik Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25007>

Özet

Kontinans Öz-etkililik Ölçeği, bireylerin idrar kaçırma (Üriner ?nkontinans) semptomları yönetme ve kontrol etme becerilerine yönelik inançları ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu özel giriş, ölçeğin Türkiye'deki kadın popülasyonunda uyarlama çalışması temel almaktadır. Ölçek, özellikle öz-etkililik teorisi çerçevesinde, bireyin kontinans sağlığını sürdürme yeteneğine olan güven düzeyini değerlendirir. Zengin ve Pınar (2012) tarafından gerçekleştirilen bu uyarlama çalışması, orijinal ölçeğin Türkçe konuşan kadınlarda geçerliliğini ve güvenilirliğini kanıtlamaya hedeflemiştir.

Ölçeğin temel amacı, idrar kaçırma problemi yaşayan kadınların tedaviye uyumları ve yaşam kalitelerini etkileyen psikolojik faktörleri, yani öz-etkililik inançları, nicel olarak belirlemektir. Bu sayede klinik uygulamalarda risk gruplarının tespit edilmesi ve kişiselleştirilmiş müdahale programlarının geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler

Kontinans, Öz-etkililik, İdrar Kaçırma, Üriner ?nkontinans, Uyarlama, Psikometri, Hemşirelik, Sağlık Psikolojisi

Yazarlar

Neriman Zengin, Rukiye Pinar

Amaç

Kontinans Öz-etkililik Ölçeği'nin temel amacı, idrar kaçırma sorunu yaşayan bireylerin, özellikle Türk kadınlarının, bu durumu başarıyla bir şekilde yönetme, semptomları kontrol altına alma ve günlük yaşam aktivitelerine devam etme konusundaki algılanan yeterliliklerini (öz-etkililiklerini) ölçmektir. Bu ölçek, kontinans yönetimi eğitimlerinin ve davranışsal terapilerin etkinliğini değerlendirmede kritik bir rol oynamaktadır.

Ölçek, aynı zamanda, kontinansla ilgili sağlık davranışları ve tedaviye başarıyla yordayan bir araç olarak da kullanılmaktadır. Yüksek öz-etkililik düzeyine sahip bireylerin, pelvik taban kas egzersizleri gibi tedavi protokollerine daha iyi uyum sağladıkları ve dolayısıyla daha olumlu sonuçlar elde ettikleri varsayılmaktadır.

Yapı

Ölçek, Kanadalı psikolog Albert Bandura tarafından geliştirilen Öz-etkililik Teorisi psikolojik yapıları ölçmektedir. Bu bağlamda, Kontinans Öz-etkililik Ölçeği, kişinin belirli bir görevi (bu

durumda, kontinans? sürdürme ve yönetme) ba?ar?yla yerine getirebilece?ine dair sahip oldu?u inanc?n gücünü de?erlendirir.

Ölçek, genellikle iki ana boyutta öz-etkilili?i ele al?r: Semptom Yönetimi Öz-etkilili?i ve Ya?am Tarz? Yönetimi Öz-etkilili?i. Semptom Yönetimi, idrar kaç?ırma ataklar?n? önleme veya azaltma becerisine odaklan?ırken, Ya?am Tarz? Yönetimi, sosyal aktiviteler, fiziksel egzersiz ve s?v? al?m? gibi günlük ya?am faktörlerini kontrol etme güvenini kapsar.

Geçerlik

Zengin ve P?nar (2012) taraf?ndan yürütölen Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap?sal ve kültürel geçerli?i incelenmi?tir. Orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk popöasyonu için uygunlu?u ve maddelerin kültürel olarak e?de?erli?i de?erlendirilmi?tir.

Çal??mada, ölçe?in ilgili klinik ve psikometrik ölçütlerle korelasyonlar? incelenerek ölçüt geçerli?i ve e? zamanl? geçerli?i desteklenmi?tir. Detayl? geçerlik analizleri, ölçe?in idrar kaç?ırma sorunu ya?ayan Türk kad?nlar?nda kontinans öz-etkilili?ini do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermi?tir. Ancak, kaynak içerikte bu detaylara ili?kin spesifik istatistiksel de?erler sunulmam??t?r; bu bilgiler için orijinal makaleye ba?vurulmal?d?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik çal??malar?, iç tutarl?lık (Cronbach alfa katsay?s?) ve genellikle test-tekrar test güvenilirli?i yöntemleri kullan?larak gerçekleştirilmi?tir. Güvenirlik, ölçe?in tutarl? ve tekrarlanabilir sonuçlar üretme yetene?ini göstermesi aç?s?ndan önemlidir.

Uyarlama çal??mas?nda elde edilen yüksek iç tutarl?lık katsay?lar?, ölçek maddelerinin ayn? psikolojik yap?y? (kontinans öz-etkililik) ölçmede birbirleriyle uyumlu oldu?unu kan?tlam??t?r. Bu bulgular, ölçe?in klinik ve ara?t?ırma ortamlar?nda güvenle kullan?labilece?ini i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Uyarlama sürecinde, ölçe?in yap?sal geçerli?ini test etmek amac?yla do?rulay?c? veya aç?klay?c? faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in orijinal yap?s?nda bulunan faktörlerin (örne?in, Semptom Yönetimi ve Ya?am Tarz? Yönetimi) Türkçe versiyonunda da korunup korunmad??n? incelemi?tir.

Faktör analizi sonuçlar?, Kontinans Öz-etkililik Ölçe?i'nin Türkçe formunun, teorik olarak beklenen alt boyutlar? destekledi?ini ve Türk kad?n popöasyonunda geçerli bir çok boyutlu yap? sergiledi?ini ortaya koymu?tur.

Araç

Test Type: Uyarlama

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Orijinal ölçeğin formatı varsayılmıştır; kaynakta detay verilmemiştir.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Klinik Popülasyon

Age Group: Yetişkin (Özellikle üriner inkontinans yaşayan kadınlar)

Population Details: Drar Kaçırma (Üriner inkontinans) tanısı almış Türk kadınlar.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği

Anahtar Kelimeler

Kontinans Yönetimi, Öz-etkililik kavramı, Pelvik Taban, Psikometrik Özellikler, Adaptasyon, Hemşirelik Araştırmaları

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor

Correspondence Address: Neriman Zengin için e-posta adresi: zneriman@yahoo.com

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçeğin Türkçe uyarlama çalışması 2012 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin kullanımı için izin ve ücret bilgileri, sorumlu yazar Neriman Zengin ile doğrudan iletişime geçilerek öğrenilmelidir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [the-continence-self-efficacy-scale-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Zengin, N., Pinar, R.(2012). Reliability and validity of The Continence Self-Efficacy Scale in Turkish women with urinary incontinence. *Nursing and Health Sciences*, 14, 277-284. doi: 10.1111/j.1442-2018.2012.00692.x

Kontinans Öz-etkililik Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Kaynak içerikte Kontinans Öz-etkililik Ölçeği'nin maddeleri bulunmamaktadır. Ölçek maddelerine ulaşmak için yukarıda belirtilen referans makaleye başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM